

Dokument i saken:

1. Rapport presentert i fakultetsstyret 18.06.2019

Bakgrunn

Det er tidligere gitt orienteringer til fakultetsstyret om sykefraværet ved Det humanistiske fakultet i 2008, 2012, 2014 og 2019. Det nyeste datagrunnlaget for forrige rapport var fra 2018.

Universitetet har skiftet lønssystem siden forrige rapportering og dette medfører at datagrunnlaget vi har tilgang til er begrenset for årene 2019 og 2020. Tilgjengelig data for årene 2019-2020 er hentet fra det tidligere lønssystemet PAGA og innhentet via HR-avdelingen og tall fra NAV. Data for 2021-2023 er hentet fra DFØ Innsikt.

Datagrunnlaget inneholder informasjon om sykefraværspersent (sykefraværsværk i prosent av avtalte dagsverk) fordelt på enhet, kjønn, alder og stillingskode. De enkelte stillingskodene er i denne rapporten slått sammen, slik at det her skilles mellom vitenskapelig ansatte, administrativt ansatte og stipendiater.

Omtalt sykefravær er både egenmeldt og legemeldt fravær, med unntak av der det er spesifisert.

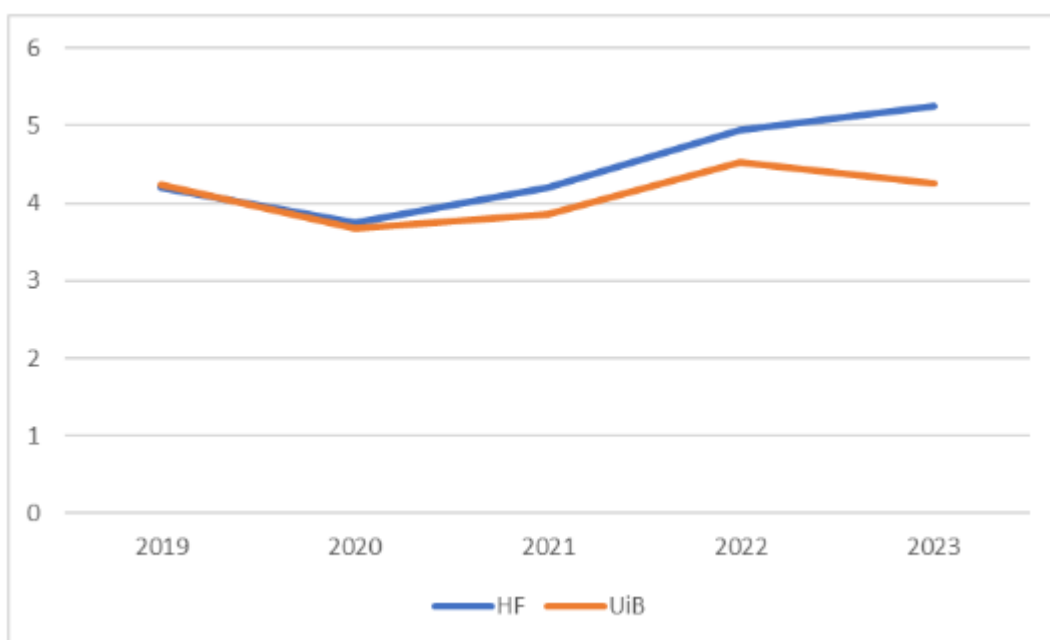
Oversikt over totalt sykefravær ved HF og UiB

Tabellen under viser sykefraværet i prosent ved Det humanistiske fakultet og samlet for Universitetet i Bergen.

Sykefraværet ved HF og UiB					
	2019	2020	2021	2022	2023
HF	4,2	3,75	4,2	4,94	5,25
UiB	4,24	3,67	3,86	4,53	4,25

Sykefraværet ved Det humanistiske fakultet har i gjennomsnitt vært ca. 0,3 prosentpoeng høyere enn sykefraværet ved Universitetet i Bergen i denne perioden, men trenden de siste årene er at sykefraværet ved HF stiger, mens gjennomsnittet for UiB er synkende.

Figur 1. Totalt sykefravær ved HF og UiB

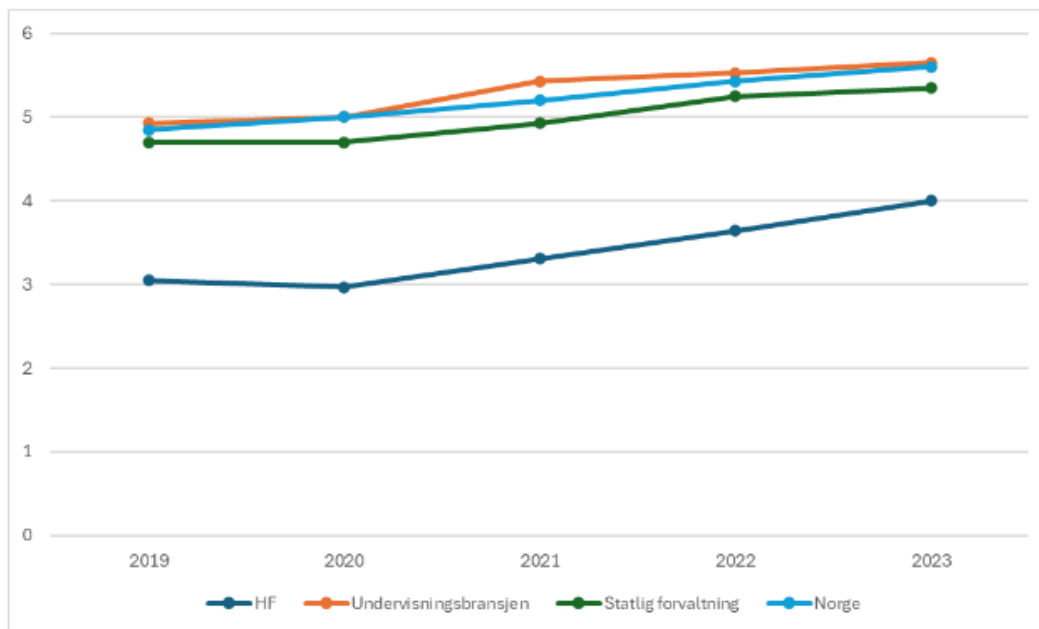
Fra 2019-2023 ser man en økning i sykefraværet ved HF, hvor fraværet har gått fra 4,20 % i 2019 til 5,25 % i 2023. En slik økende trend er uheldig, men ikke uventet etter koronapandemien. Tallgrunnlag fra NAV viser et økende sykefravær også i undervisningsbransjen, den statlige sektoren og på landsbasis (se tabell og figur i neste avsnitt).

Sykefraværstatistikk for Det humanistiske fakultet, bransjen, sektoren og på landsbasis

Tabellen viser *legemeldt* sykefraværprosent for Det humanistiske fakultet, undervisningsbransjen, statlig sektor og på landsbasis for årene 2019-2023.

År	Det humanistiske fakultet	Bransje: Undervisning	Sektor: Statlig forvaltning	Norge
2023	4,0	5,65	5,35	5,6
2022	3,64	5,53	5,25	5,43
2021	3,31	5,43	4,93	5,2
2020	2,97	5	4,7	5
2019	3,05	4,93	4,7	4,85

Figur 2. Legemeldt sykefravær 2019-2023 ved HF, i bransjen, i sektoren og på landsbasis

I forhold til bransje, sektor og nasjonale tall synes HF å ha et lavt fravær. Imidlertid er det viktig å understreke at en mulig underrapportering blant vitenskapelig ansatte kan gjøre utslag i disse tallene. Se mer utfyllende talldata for ansattgruppene under “Ansattgrupper og sykefravær”.

Ansattdata

Tabellene viser alders- og kjønnssammensetning blant administrative ansatte, vitenskapelig ansatte og stipendiater i 2023.

Administrative ansatte			
	Antall	Andel	Medianalder
Kvinner	64	67,4 %	46
Menn	31	32,6 %	41,5
Samlet	95	100 %	42,5

Vitenskapelig ansatte			
	Antall	Andel	Medianalder
Kvinner	189	47,5 %	48
Menn	171	52,5 %	51
Samlet	360	100 %	49,5

Vitenskapelige ansatte inkluderer dekan, instituttleder, vitenskapelig assistent osv.

Stipendiater			
	Antall	Andel	Medianalder
Kvinner	49	63,6 %	33
Menn	28	36,4 %	33
Samlet	77	100 %	33

Samlet sett var det 532 ansatte ved Det humanistiske fakultet i 2023. Tallene inkluderer ansatte i deltidsstillinger og bistillinger.

Ansattgrupper og sykefravær

Tabellen viser det samlede sykefraværet i prosent blant vitenskapelige, administrative og stipendiater. Det er usikkert hvorvidt sykefravær for stipendiater i perioden 2019-2020 rapporteres samlet med vitenskapelige ansatte, da dette ikke kommer frem av tallene tilgjengelig fra PAGA.

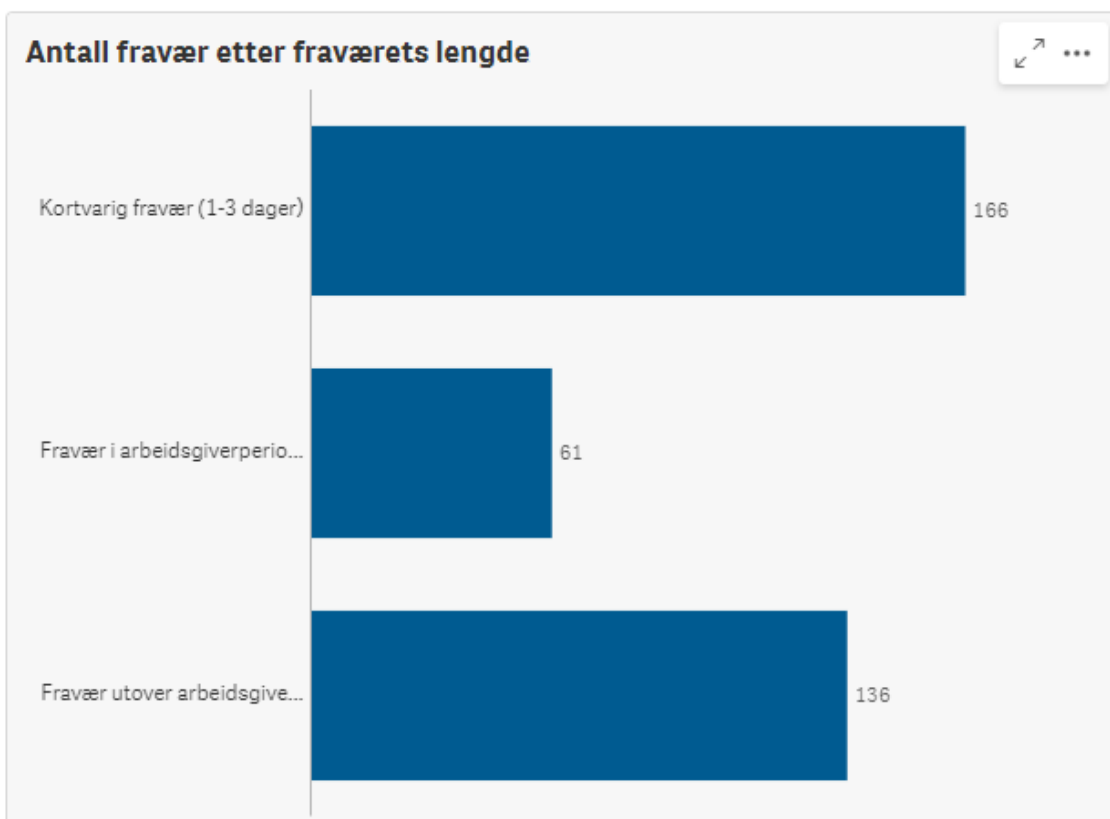
Ansattgruppe og sykefravær					
	2019	2020	2021	2022	2023
Vitenskapelige	3,29*	3,33*	2,23	2,62	2,89
Administrative	8,27	5,63	6,2	10,26	7,78
Stipendiater	-	-	9,59	8,23	10,94

*Usikkert om dette inkluderer stipendiater

Sykefraværet for vitenskapelige ansatte er lavt sammenliknet med fraværet for administrative ansatte og stipendiater. Det kan være flere årsaker til hvorfor man ser en slik markant forskjell mellom ansattgruppene. En årsak kan være underrapportering av sykefravær blant de vitenskapelige ansatte, som er en kjent faktor i sektoren. Det kan være grunn til å tro at sykefraværet i gruppen vitenskapelige ansatte er noe høyere enn det som registreres. Vi ser også at det registrerte sykefraværet i gruppen vitenskapelige ansatte stiger noe, og det er denne ansattgruppen som er klart størst. Derfor gir en stigning i fraværet i denne gruppen større statistisk utslag i det samlede fraværet enn endringer i de to andre gruppene.

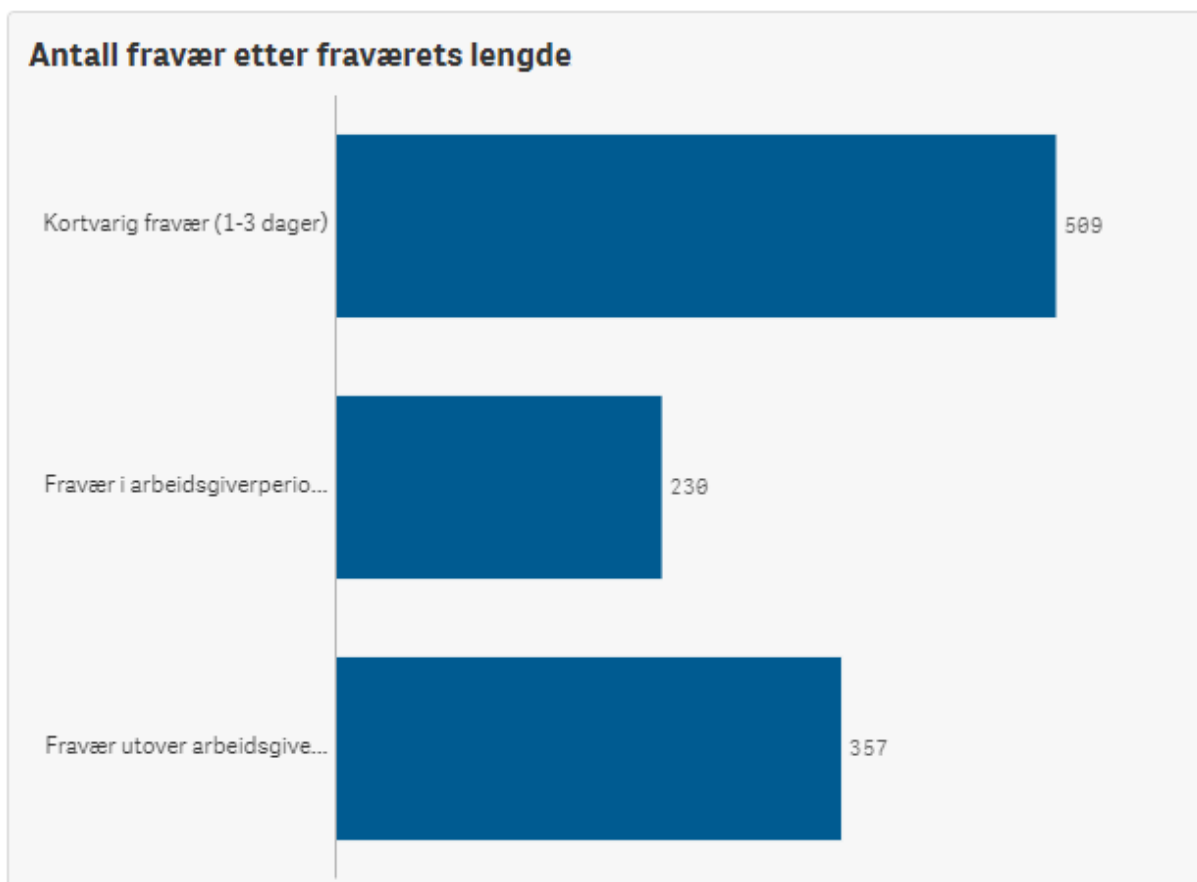
Fra sykefraværsrapporten til UiB (utvalgssak 42/23) lagt frem for AMU 21.09.2023 trekkes følgende frem: *“I samtale med fakulteter har det blitt indikert at det kan se ut som det er et generasjonsskifte blant vitenskapelige ansatte. Yngre ansatte har blitt «opplært» i å melde fra om fraværet - da de som stipendiater har fått utsettelse tilsvarende antall sykefraværsdager, og det har dermed lønnet seg for dem å melde sykefravær.”* Dette kan også ha noe å si for det fraværet som er registrert blant stipendiatene, og det kan ha noe å si for det registrerte sykefraværet i gruppen vitenskapelige ansatte.

Langtids- og korttidsfravær for stipendiater i 2023

Sykefraværsvarighet for stipendiater i 2023	Antall fraværsdager
Kortvarig fravær (1-3 dager)	166
Fravær i arbeidsgiverperioden (4-16 dager)	61
Fravær utover arbeidsgiverperioden (mer enn 16 dager)	136

Langtids- og korttidsfravær for stipendiater for 2021-2023

Sykefraværsvirighet for stipendiater for 2021-2023	Antall fraværsdager
Kortvarig fravær (1-3 dager)	509
Fravær i arbeidsgiverperioden (4-16 dager)	230
Fravær utover arbeidsgiverperioden (mer enn 16 dager)	357

Enhet og sykefravær

Tabellen viser det samlede sykefraværet i prosent per enhet.

Enhet og sykefravær						
	2019	2020	2021	2022	2023	Gjennomsnitt
Fakadm	6,72	3,92	6,16	10,5	8,58	7,176
IF	4,38	3,3	3,59	4,73	5,26	4,252
LLE	4,04	4,71	4,61	4,67	4,95	4,596
AHKR	3,51/6,21*	4,48	5,03	4,22	5,39	4,526/5,066*
FOF	2,15	2,22	1,95	2,99	2,13	2,288
SKOK	4,76	2,9	6,31	13,14	6,2	6,662
SVT	2,46	0,95	2,69	2,75	9,07	3,584

*PAGA-data for 2019 inkluderte to ulike tallgrunnlag for AHKR

Det er ikke store forskjeller i det totale sykefraværet mellom IF, LLE og AHKR. FOF har noe lavere sykefravær og er den enheten som samlet har lavest sykefravær i perioden 2019-2023. Det er større variasjoner i sykefraværet ved SVT og SKOK enn ved de øvrige enhetene. Det kan skyldes at dette er enheter med forholdsvis få ansatte.

Fakultetsadministrasjonen har generelt et høyere fravær, som kan skyldes at denne enheten kun har administrative ansatte.

Egenmeldt sykefravær

Egenmeldt sykefravær					
	2019	2020	2021	2022	2023
Vitenskapelige	0,83	0,64	0,35	0,64	0,64
Administrative	2,57	1,39	1,38	2,52	2,37
Stipendiater	-	-	2,37	2,59	2,28

Det egenmeldte sykefraværet på landsbasis i 2023 lå på rundt 1,13 % (Kilde: [SSB](#)). Blant administrative ansatte og stipendiater har det egenmeldte fraværet i gjennomsnitt vært litt over 2 % i perioden. Blant vitenskapelig ansatte er det egenmeldte sykefraværet stabilt meget lavt.

Universitetet i Bergen er en IA-bedrift, noe som har gitt de ansatte utvidet rett til bruk av egenmeldingsdager. Dette kan forklare hvorfor det egenmeldte sykefraværet blant administrative ansatte og stipendiater er høyt sammenlignet med det nasjonale gjennomsnittet. Egenmeldt fravær erstatter til en viss grad behovet for sykmelding fra lege.

Legemeldt sykefravær

Legemeldt sykefravær					
	2019	2020	2021	2022	2023
Vitenskapelige	2,45	2,69	1,88	1,99	2,24
Administrative	5,69	4,24	4,81	7,74	5,46
Stipendiater	-	-	7,22	5,63	8,72

Det legemeldte sykefraværet på landsbasis i 2023 lå på rundt 5,6 % (Kilde: [SSB](#)). Blant stipendiatene er legemeldt sykefravær noe høyere enn dette. Blant administrative ansatte er legemeldt sykefravær omtrent på snittet, og blant de vitenskapelig ansatte er det legemeldte sykefraværet stabilt lavt.

Kjønn og sykefravær

Tabellen viser det samlede sykefraværet i prosent fordelt på kvinner og menn blant de ulike ansattgruppene for 2021-2023.

Vitenskapelige				
	2021	2022	2023	Gjennomsnitt
Kvinner	2,49	3,49	4,46	3,48
Menn	1,97	1,69	1,23	1,63

Administrative				
	2021	2022	2023	Gjennomsnitt

Kvinner	7,09	11,21	9,22	9,17
Menn	3,29	7,42	4,11	4,94

Stipendiater				
	2021	2022	2023	Gjennomsnitt
Kvinner	12,87	9,58	9,98	10,81
Menn	5,9	6,18	12,64	8,24

Sykefravær og aldersgruppe

Sykefravær fordelt på aldersgruppe				
	2021	2022	2023	Gjennomsnitt
19-29	2,22	4,89	3,93	3,68
30-39	5,19	6,06	6,82	6,02
40-49	4,55	5,18	6,10	5,27
50-61	4,35	3,79	3,68	3,94
62-69	1,56	4,64	4,39	3,53

Det er ikke store variasjoner i sykefravær når man ser på aldersgrupper, men aldersgruppen 30-39 ligger noe over de andre grupperingene. Det ser ut til at ansatte som har en alder på 50 år og over, har generelt lavere sykefravær enn de som er i yngre alderskategorier.

Det er verdt å merke seg at DFØ Innsikt opererer med ulikt spenn i de to siste aldersgruppene (50-61 og 62-69). Tallene i disse gruppene blir dermed noe misvisende i forhold til de andre gruppene, i og med at den ene aldersgruppen er mindre (62-69) og den andre aldersgruppen er større (50-61) enn de øvrige gruppene.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret tar informasjonen om sykefraværet ved Det humanistiske fakultet til orientering.

Camilla Brautaset
dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

Styre: Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Styresak: 29/19

Møtedato: 18.06.2019

Dato: 20.05.2019

Arkivsaksnr: 2019/6169-

ASBSÆ

Orientering til fakultetsstyret om sykefraværet ved Det humanistiske fakultet

Dokument i saken:

1. Rapport presentert i fakultetsstyret 20.05.2014

Bakgrunn

Det er tidligere gitt orienteringer til fakultetsstyret om sykefraværet ved Det humanistiske fakultet i 2010, 2012 og 2014.

Det har ikke vært mulig å fremskaffe sykefraværdata lenger tilbake enn til 2015. På grunn av bytte av fagsystemer er to ulike fagsystemer benyttet til å fremhente sykefraværdata. De to systemene gir ikke identiske data, men forskjellene er små. Data fra 2015 er bare tilgjengelig i det gamle fagsystemet, mens det nye fagsystemet gir data tilbake til 2016.

I de tabellene i denne rapporten som ikke inneholder data lenger tilbake enn til 2016, er dette fordi relevant data for 2015 ikke er tilgjengelig for oss.

Dataene som er brukt inneholder informasjon om sykefraværprosent (sykefraværingsdagsverk i prosent av avtalt dagsverk) fordelt på enhet, kjønn, alder og stillingskode. De enkelte stillingskodene er i denne rapporten slått sammen, slik at det her skilles mellom vitenskapelig ansatte, administrativt ansatte og stipendiater.

Omtalt sykefravær er både egenmeldt og legemeldt fravær, unntatt der det er spesifisert.

Ansattdata

Tabellen under viser alders- og kjønnssammensetning blant administrativt ansatte, vitenskapelig ansatte og stipendiater i april 2019.

Administrative			
	Antall	Andel	Medianalder
Kvinner	73	0,76	46
Menn	23	0,24	42
Samlet	96	1,00	45

Vitenskapelige			
	Antall	Andel	Medianalder
Kvinner	166	0,49	47
Menn	176	0,51	49
Samlet	342	1,00	48
Vitenskapelige inkl. dekan, instituttleder, vit. ass, osv.			

Stipendiater			
	Antall	Andel	Medianalder
Kvinner	50	0,59	34
Menn	35	0,41	32
Samlet	85	1,00	33

Samlet sett var det 523 ansatte ved Det humanistiske fakultet ved inngangen til april 2019. Tallene inkluderer ansatte i deltidsstillinger og bistillinger. Antallet årsverk er derfor noe lavere enn antallet ansatte, særlig blant vitenskapelig ansatte. Blant stipendiatene jobber det store flertallet i full stilling, og det er derfor små forskjeller mellom antall ansatte og antall årsverk.

En oversikt

Tabellen under viser sykefraværet i prosent ved Det humanistiske fakultet og ved Universitetet i Bergen.

Sykefraværet ved HF og UiB				
	2015	2016	2017	2018
HF	4,28	3,88	4,71	4,52
UiB	3,89	3,84	4,07	3,68

Sykefraværet ved Det humanistiske fakultet har i gjennomsnitt vært knapt 0,5 prosentpoeng høyere enn sykefraværet ved Universitetet i Bergen i perioden.

Ansattgruppe og sykefravær

Tabellen under viser sykefraværet i prosent blant vitenskapelige, administrative og stipendiater.

Ansattgruppe og sykefravær					
	2015	2016	2017	2018	Gjennomsnitt
Vitenskapelige	2,4	2,6	2,95	2,6	2,64
Administrative	8,12	5,24	7,77	8,41	7,39
Stipendiater	6,33	6,96	7,23	7,14	6,92

Sykefraværet blant vitenskapelig ansatte er meget lavt sammenlignet med sykefraværet blant administrativt ansatte og stipendiater. Dette er velkjent fra tidligere, og er ikke et fenomen som er særskilt for Det humanistiske fakultet. Det antas at det er en underrapportering av sykefravær blant de vitenskapelige ansatte.

Det er mulig at deler av forskjellene i sykefravær mellom ansattgruppene kan forklares med gruppenes kjønns- og alderssammensetning. Det er også forskjeller i ansattgruppenes fleksibilitet når det gjelder arbeidstid og arbeidssted, noe som også kan ha påvirkning på sykefraværet.

Enhet og sykefravær

Tabellen under viser det samlede sykefraværet per enhet.

Enhet og sykefravær				
Enhet	2015	2016	2017	2018
Fakadm	5,18	3,46	7,81	5,41
IF	3,44	4	3,28	3,68
LLE	4,75	4,8	4,42	5,15
AHKR	3,82	3,11	4,55	4,58
FOF	3,01	2,62	3,73	3,47
SKOK	2,08	4,58	8,8	5,59
SVT	7,47	3,44	8,05	5,49

Det er ikke store forskjeller i det totale sykefraværet mellom enhetene, men det er store variasjoner mellom enhetene når det gjelder de administrative ansatte. Det er ved flere enheter få administrative ansatte og sykefraværet på enkelte ansatte blir lett identifiserbart. Derfor vises ikke tallene her. Fakultetsadministrasjonen har kun administrative ansatte, og det er derfor forventet at statistikken viser et høyere fravær for denne avdelingen. Institutt for filosofi og førstesemesterstudier er den enheten som samlet har lavest sykefravær i perioden. Det er også naturlig at det er større variasjoner i sykefraværet ved SVT og SKOK enn ved de øvrige enhetene, da dette er enheter med forholdsvis få ansatte.

Kjønn og sykefravær

Tabellene under viser sykefraværet fordelt på kvinner og menn blant de ulike ansattgruppene.

Vitenskapelige				
	2016	2017	2018	Gjennomsnitt
Kvinner	3,7	4,46	3,91	4,02
Menn	1,87	1,86	1,56	1,76

Administrative				
	2016	2017	2018	Gjennomsnitt
Kvinner	6,05	8,18	10,38	8,20
Menn	2,45	6,58	2,77	3,93

Stipendiater				
Kvinner	8,37	9,98	9,81	9,39
Menn	4,91	2,53	3,48	3,64

I sammenlignbare sektorer (undervisning og offentlig administrasjon) har sykefraværet i samme periode vært 85-90 % høyere blant kvinner enn blant menn (kilde: SSB). Forskjellen i sykefraværet mellom kvinner og menn har ved Det humanistiske fakultet vært noe større enn i sektoren for øvrig.

Noe av forskjellen i sykefraværet mellom kvinner og menn, særlig blant stipendiater, som ofte er unge, kan trolig forklares med svangerskapsrelatert sykefravær.

Egenmeldt sykefravær

Egenmeldt sykefravær			
	2016	2017	2018
Vitenskapelige	0,37	0,31	0,28
Administrative	1,84	2,32	2,31
Stipendiater	2,2	2,61	2,03

Nasjonalt er det egenmeldte sykefraværet normalt rett under 1 % (kilde: SSB). Blant administrative ansatte og stipendiater har det egenmeldte fraværet i gjennomsnitt vært rett over 2 % i perioden. Blant vitenskapelig ansatte er det egenmeldte sykefraværet stabilt meget lavt.

Universitetet i Bergen er en IA-bedrift, noe som har gitt de ansatte utvidet rett til bruk av egenmeldingsdager. Dette kan forklare hvorfor det egenmeldte sykefraværet blant administrative ansatte og stipendiater er høyt sammenlignet med det nasjonale gjennomsnittet. Egenmeldt fravær erstatter til en viss grad behovet for sykmelding fra lege.

Forslag til vedtak

Fakultetsstyret tar informasjon om sykefraværet ved Det humanistiske fakultet til orientering.

Jørgen Magnus Sejersted
dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør